

Sygn. akt IX U 1143/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Elżbieta Nowak

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2015 r. w Rybniku

sprawy z odwołania **S. O. /S. O./**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania S. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 15 maja 2014 r. Znak (...)

oddala odwołanie

Sędzia

Sygn. akt IX U 1143/14

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 15.05.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił ubezpieczonemu S. O. (O.) ponownego ustalenia podstawy wymiaru emerytury, wobec braku wymaganej dokumentacji potwierdzającej wysokość zarobków lub dochodu, stanowiącego podstawę wymiaru emerytury, w postaci zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę na druku Rp7 lub legitymacji ubezpieczeniowej, zawierającej wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji, sprecyzowanym w piśmie procesowym z dnia 05.09.2014r. domagał się jej zmiany, poprzez przeliczenie świadczenia przez przyjęcie do wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne również z okresu jego pracy w KWK (...) w latach 1972-1975 stosowanie do wyliczeń bieglego.

Ubezpieczony wskazał, że za okres pracy KWK (...) nie był w stanie przedłożyć zaświadczenia o wynagrodzeniu na druku Rp-7 z uwagi na brak pełnych danych, przedstawił jednak świadectwo pracy zawierające dane o wynagrodzeniu, a nadto uzyskał z akt osobowych KWK (...) kopie innych dokumentów potwierdzających stawki wynagrodzeń dziennych w latach 1972-1975 i wynika z nich, że od 1972r. stawka wynosiła 116,00zł, a od 01.02.1974r. – 160,00zł. W tej sytuacji, przy uwzględnieniu zasad wynagrodzenia w tamtym okresie w górnictwie (naliczeń karty górnika, XIII i XIV pensji) jest możliwe wyliczenie wynagrodzenia przy uwzględnieniu tego, że w tamtym okresie obowiązywał sześciodniowy tydzień pracy.

W toku postępowania sądowego, w związku z treścią opinii biegłej ds. rent i emerytur mgr H. P., ubezpieczony ponownie sprecyzował odwołanie pismem z dnia 16.03.2015r.(k.90-91) oraz pismem z dnia 8.09.2015r.(k. 141), wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że wysokość emerytury ubezpieczonego od 1.11.2008r. powinna być ustalona z zastosowaniem zasad przyjętych do wyliczenia wysokości emerytury górniczej, tj. z zastosowaniem przeliczników górniczych 1,8; 1,5 i 1,4 (a nie tylko 1,8 i 1,5), a to w wysokościach wskazanych przez biegłą w opinii, czyli :

od 1.11.2008r. – 2.641,97 zł ,

od 1.10.2009r. – 2.840,13 zł (po waloryzacji od 1.03.2009r. oraz doliczeniu stażu pracy),

od 1.03.2010r. – 2.971,34 zł,

od 1.03.2011r. – 3.063,45 zł,

od 1.03.2012r. – 3.134,45 zł,

od 1.03.2013r. – 3.259,83 zł,

od 1.03.2014r. – 3.312,09 zł,

Powołując się na opinię biegłej, ubezpieczony wskazał, że przy obliczeniu emerytury o symbolu KGE 2 organ rentowy pominął 12 miesięcy okresów pracy górniczej, zaliczanej dotychczas z przelicznikiem 1,4 , a poprzez oznaczenie przyznanego świadczenia symbolem KGE 2 organ rentowy wprowadził ubezpieczonego w błąd co do rodzaju wypłacanego świadczenia, a zatem również co do jego wysokości.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zaprezentowane w zaskarżonej decyzji. Wskazał, że brak jest podstaw do zastosowania 24% kwoty bazowej obowiązującej na dzień zgłoszenia wniosku, gdyż po przyznaniu emerytury, tj. od 01.11.2008r. ubezpieczony nie przepracował wymaganych 30 miesięcy. Organ rentowy wskazał nadto, że okres zatrudnienia od 18.02.1972r. do 02.09.1978r. został zaliczony na wzrost wypłacanego świadczenia z przelicznikiem 1,5% z wyłączeniem absencji nieusprawiedliwionej niepłatnej.

W piśmie procesowym z dnia 16.04.2015r. (k.94) oraz z dnia 18.06.2015r. (k.103-104) organ rentowy wskazał, że emerytura o symbolu KGE 2 została przyznana ubezpieczonemu decyzją z dnia 9.12.2008r. na podstawie art.32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w związku z czym , zgodnie z art.52 ustawy do ustalenia jej wysokości nie miał zastosowania przelicznik 1,4.

Ponadto w piśmie z dnia 24.09.2015r. (k.144-145) organ rentowy wskazał, że brak było podstaw do przeliczenia emerytury górniczej ubezpieczonego od 1.11.2008r. z zastosowaniem art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, pomimo, że ubezpieczony przepracował ponad 30 miesięcy, gdyż przepis ten znajduje zastosowanie w przypadku przyznania emerytury, a nie przeliczenia emerytury już pobieranej.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony urodził się w dniu (...)

Ubezpieczony od dnia 1.05.2001r. uprawniony był do emerytury górniczej o symbolu KGE przyznanej decyzją z dnia 12.07.2001r., zmieniającą decyzję z dnia 04.07.2001r., na podstawie art. 34 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w związku z osiągnięciem wieku 55 lat. Wypłatę emerytury podjęto od 1.07.2001r. tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy. Do obliczenia wysokości emerytury przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 169,52% oraz kwotę bazową w kwocie 1.540,20 zł, obowiązującą na dzień przyznania prawa do emerytury.

Po uzupełnieniu dokumentacji, ostatecznie decyzją zamienną z dnia 20.03.2002r. organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonego od 30.05.2001r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego 55 lat, przyjmując kwotę bazową w wysokości 1.540,20 zł oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wynoszący 172,59%. Okres pracy górniczej obliczono wg. przeliczników: 104 m-ce x 1,8 ; 62 m-ce x 1,5 ; oraz 12 m-cy x 1,4.

W dniu 28.11.2008r. ubezpieczony złożył kolejny wniosek o przyznanie prawa do emerytury, wnosząc o obliczenie jej wysokości z uwzględnieniem 24% nowej kwoty bazowej.

W okresie od przyznania prawa do emerytury do dnia złożenia powyższego wniosku tj. od 1.05.2001r. do 30.10.2008r., ubezpieczony wykazał 32 miesiące zatrudnienia na podstawie umów o pracę oraz umów zlecenia.

Decyzją z dnia 09.12.2008r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS czyli emeryturę z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, oznaczając ją symbolem KGE 2. Do ustalania wysokości emerytury organ rentowy zastosował 24% nowej kwoty bazowej wynoszącej 2.275,37 zł oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 174,39%. Do okresu pracy górniczej zastosowano przeliczniki: 1,8% x 104 miesiące oraz 1,5% x 62 miesiące, natomiast nie zastosowano przelicznika 1,4% do 12 miesięcy. Okresy pracy górniczej zaliczane dotychczas do emerytury o symbolu KGE z przelicznikiem 1,4%, zostały zaliczone z przelicznikiem 1,3%. Wysokość emerytury na dzień 1.11.2008r. wyniosła **2.623,08 zł**.

Wypłata emerytury została zawieszona z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Organ rentowy wypłacał emeryturę górniczą o symbolu KGE.

Decyzją z dnia 05.01.2009r. organ rentowy przeliczył emeryturę górniczą o symbolu KGE, doliczając staż pracy ubezpieczonego. Do obliczenia wysokości emerytury organ rentowy zastosował 24% dotychczasowej kwoty bazowej w wysokości 1.540,20 zł, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 174,39 zł. Do okresów pracy górniczej zastosowano przeliczniki: 104 m-ce x 1,8 ; 62 m-ce x 1,5 ; oraz 12 m-cy x 1,4. Wysokość emerytury na dzień 1.11.2008r. wyniosła **2.595,77 zł**.

Decyzją z dnia 26.01.2009r. po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego z dnia 15.01.2009r., organ rentowy podjął wypłatę emerytury o symbolu KGE 2, przyznanej decyzją z dnia 9.12.2008r. jako świadczenia korzystniejszego, w związku ze zmianą przepisów pozwalających na pobieranie świadczenia bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Tą samą decyzją organ rentowy ponownie ustalił wysokość emerytury na kwotę 2.627,08 zł, doliczając staż pracy za okres od 1.11.2008r. do 25.11.2008r. z przelicznikiem 1,3% .

Decyzją z dnia 26.11.2013r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego od dnia 01.10.2013r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, oznaczoną symbolem E-1. Wysokość emerytury została obliczona z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 174,39% oraz 24% dotychczasowej kwoty bazowej wynoszącej 2.275,37 zł., przyjętej do obliczenia emerytury przyznanej decyzją z dnia 9.12.2008r.

Organ rentowy stwierdził brak podstaw do zastosowania 24% kwoty bazowej obowiązującej na dzień zgłoszenia wniosku, gdyż po przyznaniu emerytury, tj. od 01.11.2008r. ubezpieczony nie przepracował wymaganych 30 miesięcy.

W dniu 07.01.2014r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie emerytury dołączając świadectwo pracy z KWK (...), które zawiera wpis dotyczący osiąganego zarobku.

W załatwieniu tego wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Ubezpieczony od 18.02.1972r. do 03.09.1978r. zatrudniony był w KWK (...) (obecnie „Z.”) w J..

W celu odtworzenia wynagrodzenia w okresie zatrudnienia w KWK (...) od 18.02.1972r. do 03.09.1978r., przy wykorzystaniu danych zawartych w dokumentacji akt emerytalnych ubezpieczonego akt osobowych, wyjaśnień złożonych przez ubezpieczonego na rozprawie, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej sądowej specjalisty z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego mgr H. P..

Biegła wydała opinię po analizie akt ubezpieczeniowych, akt osobowych, w oparciu o przepisy postanowień układów zbiorowych pracy w zakresie uregulowań płacowych - Układu Zbiorowego Pracy pomiędzy Ministrem Górnictwa i Energetyki i Związkiem Zawodowym (...) w Polsce zawartym w K. z dnia 15.04.1957r. w brzmieniu nadanym protokołami dodatkowymi, wskazanymi w opinii oraz w oparciu o uregulowania Układu Pracy dla (...) Węglowego z dnia 01.01.1975r. zawartego pomiędzy Ministrem Górnictwa i Energetyki a Zarządem Głównym Związku Zawodowego (...) w Polsce.

Biegła oparła się również na materiale dowodowym nadesłanym przez (...) S.A., tj. na aktach osobowych ubezpieczonego, oryginale kartoteki zasiłkowej, zaświadczeniu z dnia 26.01.2015r., w którym wskazana została ilość dniówek półtorakrotnych w rozbiciu na lata, od 1972r. do 1975r. i legitymacji ubezpieczeniowej z dnia 10.01.1966r.

Biegła ustaliła w opinii podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w okresie spornym w następującej wysokości:

- za okres od dnia 18.02.1972r. do 31.12.1972 – 46.927,00zł,
- za rok 1973 – 61.383,00zł,
- za rok 1974 – 76.990,00zł,
- za rok 1975 – 93.297,00zł,
- za rok 1976 – 94.589,00zł,
- za rok 1977 – 77.192,00zł,
- za okres od dnia 01.01.1978r. do 03.09.1978r. – 43.761,00zł,

Biegła ustaliła, że maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury KGE2, wyliczony z okresu 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, przy przyjęciu wyliczonych w opinii podstaw wymiaru składek za lata 1972 – 1978 z tytułu zatrudnienia w KWK (...), obliczony z lat 1972-1979, 1990-2001, wynosi 159,92%, a zatem jest niższy niż wskaźnik 174,39% wyliczony z okresu 10 kolejnych lat kalendarzowych przed przyznaniem prawa do emerytury górniczej KGE, tj. z lat 1990 – 1999. W związku z tym brak jest podstaw do przeliczania podstawy wymiaru emerytury.

Równocześnie biegła wskazała, że organ rentowy ustalając od dnia 01.11.2008r. wysokość emerytury ubezpieczonego o symbolu KGE 2, z okresu pracy górniczej, obliczonej dotychczas na wysokość KGE z zastosowaniem przeliczników 1,8; 1,5; i 1,4 w wymiarze 297 miesięcy wyłączył okres 12 miesięcy obliczonych z zastosowaniem przelicznika 1,4. W ocenie biegłej obniżenie okresu pracy górniczej z 297 miesięcy do 280,2 miesięcy nie było prawidłowe.

W opinii uzupełniającej biegła wskazała, że na skutek błędnego załatwienia wniosku z dnia 28.11.2008r. organ rentowy ustalił, że od dnia 01.11.2008r. korzystniejszym świadczeniem jest emerytura z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie biegłej organ rentowy winien był wydać decyzję o przeliczeniu emerytury górniczej od 1.11.2008r. z zastosowaniem do ustalenia części socjalnej nowej kwoty bazowej wynoszącej 2.275,37 zł. oraz dotychczasowych przeliczników do okresów pracy górniczej: 1,8 x 104 m-ce ; 1,5 x 62 m-ce i 1,4 x 12 m-cy, co po przeliczeniu daje łącznie 297 m-cy. Przy zastosowaniu nowej kwoty bazowej, emerytura górnicza powinna wynosić 2.641,97 zł na dzień 1.11.2008r. Tymczasem decyzją z dnia 5.01.2009r. organ rentowy przeliczając emeryturę górniczą od 1.11.2008r. doliczył tylko staż pracy ubezpieczonego, przyjmując 398 m-cy okresu składkowego.

Równocześnie biegła wskazała, że przy założeniu, iż decyzją z dnia 9.12.2008r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, to oznaczając ją symbolem KGE 2, wprowadził ubezpieczonego w błąd co do rodzaju przyznanego świadczenia, gdyż symbolem KGE oznacza się wyłącznie emerytury górnicze.

Zdaniem biegłej od 1.11.2008r. ubezpieczony miał prawo do emerytury górniczej, która po zastosowaniu 24% nowej kwoty bazowej wynoszącej 2.275,37 zł, powinna wynosić **2.641,97** zł (właściwy symbol KGE 2) oraz do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, która po zastosowaniu 24% nowej kwoty bazowej wynoszącej 2.275,37 zł oraz przeliczników 1,8 do 104 m-cy i 1,5 do 62 m-cy okresów pracy górniczej, powinna wynosić **2.623,08** zł, tj. jak w decyzji organu rentowego z dnia 9.12.2008r. (właściwy symbol E).

Biegła podkreśliła, że z powyższego jednoznacznie wynika, iż wyższym świadczeniem jest emerytura górnicza. Tymczasem organ rentowy wypłacał ubezpieczonemu od dnia 01.11.2008r. do dnia 31.12.2008r. emeryturę górniczą w wysokości 2.595,77zł zamiast należnej w kwocie 2.641,97zł. Natomiast od dnia 01.01.1009r. podjął wypłatę niższego świadczenia, tj. emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych w kwocie 2.623,08 zł, zamiast wypłacać emeryturę górniczą, która po prawidłowym wyliczeniu z nową kwotą bazową była świadczeniem korzystniejszym.

W ocenie biegłej, od dnia 01.01.2009r. do nadal organ rentowy wypłaca ubezpieczonemu niższe świadczenie, tj. emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych, błędnie oznaczoną kodem przypisanym dla emerytur górniczych.

Żadna ze stron nie kwestionowała opinii biegłej w zakresie odtworzenia zarobków ubezpieczonego za okres jego zatrudnienia w KWK (...) od dnia 18.02.1972r. do 31.12.1972, oraz w zakresie ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego obliczonego z 20 lat najkorzystniejszych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu.

Ubezpieczony nie kwestionował opinii biegłej także w pozostałym zakresie, a w związku z jej treścią ponownie sprecyzował swoje odwołanie pismami z dnia 16.03.2015 r. (k.90-91) oraz z dnia 8.09.2015r.(k. 141), wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że wysokość emerytury ubezpieczonego powinna być obliczona od 1.11.2008r. z zastosowaniem zasad przyjętych do wyliczenia wysokości emerytury górniczej, tj. z zastosowaniem do okresów pracy górniczej nie tylko przeliczników 1,8 i 1,5 , ale także przelicznika 1,4, który został pominięty przez organ rentowy, czyli w wysokościach wskazanych przez biegłą w opinii.

Natomiast organ rentowy zakwestionował opinię biegłej w piśmie procesowym z dnia 16.04.2015r. (k.94), z dnia 18.06.2015r. (k.103-104) oraz z dnia 24.09.2015r.(k.144-145), wskazując, że emerytura o symbolu KGE 2 została przyznana ubezpieczonemu decyzją z dnia 9.12.2008r. na podstawie art.32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w związku z czym , zgodnie z art.52 ustawy do ustalenia jej wysokości nie miał zastosowania przelicznik 1,4.

Ponadto w piśmie z dnia 24.09.2015r. organ rentowy wskazał, że brak było podstaw do przeliczenia emerytury górniczej ubezpieczonego od 1.11.2008r. z zastosowaniem art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, czyli z nową kwotą bazową, pomimo że ubezpieczony przepracował ponad 30 miesięcy po przyznaniu prawa do emerytury, ponieważ przepis ten znajduje zastosowanie w przypadku przyznania emerytury, a nie przeliczenia emerytury już pobieranej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, w tym dokumentacji osobowej ubezpieczonego z KWK (...), kartotek zasiłkowych, zaświadczenia z dnia 26.01.2015r., legitymacji ubezpieczeniowej z

dnia 10.01.1966r, akt osobowych ubezpieczonego z KWK (...), opinii biegłej mgr H. P. (k. 43-173 akt sądowych) wraz z opinią uzupełniającą (k. 119-127 akt sądowych).

Przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd kierował się zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 § 1 kpc. Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, jako że sporządzone zostały one przez uprawnione podmioty w ramach ich obowiązków,

Swoje ustalenia w zakresie odtworzenia zarobków ubezpieczonego za okres jego zatrudnienia w KWK (...) od dnia 18.02.1972r. do 31.12.1972, oraz w zakresie ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego obliczonego z 20 lat najkorzystniejszych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, Sąd poczynił w pełni na podstawie opinii biegłej, która w tym zakresie miała charakter obszerny, szczegółowy i wyczerpujący, została sporządzona w sposób fachowy i rzetelny.

Sąd nie podzielił natomiast opinii biegłej w zakresie, w jakim biegła stwierdziła, że organ rentowy powinien przeliczyć emeryturę górniczą ubezpieczonego od 1.11.2008r. z zastosowaniem nowej kwoty bazowej, a w konsekwencji Sąd nie podzielił dokonanej przez biegłą oceny, że od 1.11.2008r. emerytura górnicza była świadczeniem korzystniejszym od emerytury przyznanej decyzją z dnia 9.12.2008r. Dokonując takiej oceny Sąd miał na uwadze, że art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS pozwala na zastosowanie nowej kwoty bazowej w przypadku przyznania nowego świadczenia (emerytury lub renty), a nie w przypadku przeliczenia świadczenia dotychczasowego.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, logiczny i przekonujący, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył ponownego ustalenia wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego, po ustaleniu wysokości wynagrodzenia osiąganego przez ubezpieczonego w okresie od 18.02.1972r. do 03.09.1978r.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie pozwoliło na ustalenie wynagrodzenia ubezpieczonego za powyższy okres, a następnie na przyjęcie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w następującej wysokości:

- za okres od dnia 18.02.1972r. do 31.12.1972 – 46.927,00zł,
- za rok 1973 – 61.383,00zł,
- za rok 1974 – 76.990,00zł,
- za rok 1975 – 93.297,00zł,
- za rok 1976 – 94.589,00zł,
- za rok 1977 – 77.192,00zł,
- za okres od dnia 01.01.1978r. do 03.09.1978r. – 43.761,00zł,

Maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego, wyliczony z okresu 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu, przy przyjęciu wyliczonych w opinii podstaw wymiaru składek za lata 1972 – 1978 z tytułu zatrudnienia w KWK (...), obliczony z lat 1972-1979, 1990-2001, wynosi 159,92%.

Za takim stanowiskiem przemawia jednoznacznie dopuszczona w sprawie opinia biegłej sądowej, którą Sąd w pełni podziela w tym zakresie, uznając ją za przekonującą jako wydaną w oparciu o fachową wiedzę, na podstawie

obowiązujących przepisów prawa w zakresie ubezpieczeń społecznych, przepisów płacowych postanowień Układów Zbiorowych, a także wydaną na podstawie dokumentacji osobowej ubezpieczonego, karty zasiłkowej i danych wynikających z książeczki ubezpieczeniowej, a nadto mając na uwadze, że strony nie kwestionowały opinii biegłej, nie wnosiły merytorycznych zastrzeżeń do jej treści, ostatecznych ustaleń i wniosków, poczynionych przez biegłą w tym zakresie.

Nie ulega wątpliwości, iż wskaźnik ustalony przez biegłą 159,92% jest niższy od wskaźnika 174,39% wyliczonego z okresu 10 kolejnych lat kalendarzowych przed przyznaniem prawa do emerytury górniczej KGE, tj. z lat 1990 – 1999, a zatem brak jest podstaw do przeliczania podstawy wymiaru i w konsekwencji do ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego.

Zgodnie bowiem z treścią art.111 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1)z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2)z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3)z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego w tym zakresie podlega oddaleniu jako bezzasadne.

W związku ze sprecyzowaniem odwołania, Sąd poczynił także ustalenia w zakresie zarzutów podnoszonych przez ubezpieczonego w toku postępowania sądowego, dotyczących błędnego zastosowania przez organ rentowy przeliczników górniczych oraz błędnego nie zastosowania nowej kwoty bazowej przy przeliczeniu emerytury górniczej od 1.11.2008r., a w konsekwencji błędnego ustalenia wysokości emerytury.

Odnosząc się do powyższych zarzutów należy wskazać, że ostatnią decyzją, w której została ustalona wysokość emerytury ubezpieczonego przed wydaniem zaskarżonej decyzji, jest decyzja z dnia 26.11.2013r., którą organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego od 1.10.2013r., (oznaczona symbolem E-1).

Zdaniem Sądu w decyzji tej organ rentowy w sposób prawidłowy do obliczenia wysokości emerytury zastosował wyłącznie przeliczniki 1,8 i 1,5 z pominięciem przelicznika 1,4.

Zgodnie bowiem z treścią art. 52 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.), przy ustalaniu wysokości emerytur innych niż określone w art. 51 stosuje się następujące przeliczniki:

1)1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy,

2)1,8 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią, o której mowa w art. 50d ust. 1,

pod warunkiem wykonywania takiej pracy co najmniej przez 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 2”.

Nie ulega zatem wątpliwości, że do ustalania wysokości emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, nie mają zastosowania przeliczniki 1,4.

Prawidłowo również organ rentowy stwierdził brak podstaw do zastosowania 24% nowej kwoty bazowej obowiązującej na dzień zgłoszenia wniosku, skoro od czasu przyznania ostatniej emerytury decyzją z dnia 9.12.2008r. z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, czyli od 1.11.2008r. do dnia złożenia wniosku o nowe świadczenie, ubezpieczony nie przepracował 30 miesięcy, wymaganych przez art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej. Słusznie zatem, zgodnie z art. 53 ust. 3 w zw. z art. 21 ust.2 pkt 1 oraz art. 21 ust.1 pkt 1 ustawy, do obliczenia wysokości emerytury E-1, przyznanej decyzją z dnia 26.11.2013r., organ rentowy zastosował do części socjalnej kwotę bazową w wysokości 2.275,37 zł, czyli przyjętą ostatnio do ustalenia podstawy wymiaru emerytury, przyznanej decyzją z dnia 9.12.2008r.

Z tych samych przyczyn za prawidłową również należało uznać decyzję organu rentowego z dnia 9.12.2008r. o przyznaniu ubezpieczonemu emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 32 ustawy emerytalnej od 1.11.2008r. W szczególności prawidłowo do ustalenia wysokości tej emerytury, organ rentowy zastosował wyłącznie przeliczniki 1,8 i 1,5 z pominięciem przelicznika 1,4, skoro cytowany powyżej art. 52 ustawy emerytalnej, nie przewiduje zastosowania przelicznika 1,4 do emerytur innych niż górnicza. Prawidłowo również organ rentowy do obliczenia wysokości tej emerytury zastosował 24% nowej kwoty bazowej wynoszącej 2.275,37 zł, skoro od czasu przyznania prawa do emerytury górniczej tj. od 1.05.2001r. do dnia złożenia wniosku o nowe świadczenie, ubezpieczony przepracował 32 miesiące. Prawidłowość wyliczenia tej emerytury ostatecznie potwierdziła biegła w swojej opinii uzupełniającej.

Sąd podziela stanowisko biegłej, że oznaczając powyższą emeryturę błędnym symbolem KGE 2, organ rentowy wprowadził ubezpieczonego w błąd co do rodzaju wypłacanego świadczenia. W takiej sytuacji nie można wykluczyć, że z tego powodu ubezpieczony nie wniósł odwołania od powyższej decyzji, a także od decyzji z dnia 5.01.2009 r. o przeliczeniu emerytury górniczej, wydanej w załatwieniu tego samego wniosku z dnia 28.11.2008r.

Jednakże zdaniem Sądu błąd ten nie miał żadnego wpływu na ustalenie wysokości emerytury ubezpieczonego. Nie można bowiem zgodzić się z opinią biegłej, że organ rentowy nieprawidłowo rozpoznał wniosek ubezpieczonego z dnia 28.11.2008r., z tego względu, że do przeliczenia emerytury górniczej decyzją z dnia 5.01.2009r. nie zastosował nowej kwoty bazowej do jej części socjalnej w wysokości 2.275,37 zł i w konsekwencji błędnie przyjął, że od 1.11.2008r. świadczeniem korzystniejszym jest emerytura przyznana decyzją z dnia 9.12.2008r. z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Zdaniem Sądu, brak było podstaw do przeliczenia emerytury górniczej ubezpieczonego od 1.11.2008r. z zastosowaniem nowej kwoty bazowej, obowiązującej na dzień złożenia wniosku o emeryturę z dnia 28.11.2008r., pomimo, że ubezpieczony przepracował ponad 30 miesięcy, albowiem przepis art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS znajduje zastosowanie wyłącznie w przypadku przyznania kolejnej emerytury (nowego świadczenia), a nie przeliczenia emerytury już pobieranej.

Ubezpieczonemu przysługiwałoby prawo do obliczenia wysokości emerytury od 1.11.2008r. z zastosowaniem do części socjalnej nowej kwoty bazowej i równoczesnym zastosowaniem wszystkich przeliczników górniczych 1,8 ;1,5 oraz 1,4 tylko w sytuacji gdyby organ rentowy przyznał ubezpieczonemu drugą emeryturę górniczą. Jednakże jak wynika z akt emerytalnych, a także z opinii biegłej, decyzją z dnia 12.07.2001r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu emeryturę górniczą od (...). w związku z ukończeniem przez niego 55 roku życia. W tej sytuacji, załatwiając wniosek z dnia 28.11.2008r. organ rentowy nie mógł po raz drugi przyznać ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej z tego samego tytułu, skoro ubezpieczony już takie prawo posiadał.

Prawidłowo zatem, rozpoznając wniosek ubezpieczonego z dnia 28.11.2008r. organ rentowy uznał, że emerytura przyznana decyzją z dnia 9.12.2008r. z tytułu pracy w warunkach szczególnych, była świadczeniem korzystniejszym niż emerytura górnicza przeliczona decyzją z dnia 5.01.2009r.

W świetle okoliczności poczynionych w rozpoznawanej sprawie, brak było zatem podstaw do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego od 1.11.2008r. w kwotach wskazanych w opinii biegłego, czyli z zastosowaniem do okresów pracy górniczej wszystkich przeliczników górniczych: 1,8 ; 1,5 i 1,4; z równoczesnym zastosowaniem kwoty bazowej w wysokości 2.275,37 zł, przyjętej do obliczenia części socjalnej emerytury w decyzji z dnia 9.12.2008r. oraz w decyzji z dnia 26.11.2013r.

Taka możliwość będzie zachodziła wówczas, gdy ubezpieczony wykaże, że na dzień przyznania prawa do emerytury górniczej decyzją z dnia 12.07.2001r. spełniał warunki do przyznania prawa do emerytury górniczej ze względu na wiek 50 lat, natomiast organ rentowy błędnie przyznał mu emeryturę górniczą w związku osiągnięciem wieku 55 lat oraz że w związku z tym, załatwiając wniosek ubezpieczonego z dnia 28.11.2008r. organ rentowy powinien mu przyznać drugą emeryturę górniczą ze względu na wiek 55 lat (prawo przyznano od (...), a wiek 55 lat ubezpieczony ukończył (...)). Jednakże w celu rozpoznania sprawy w tym zakresie, ubezpieczony powinien wystąpić do ZUS z nowym wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury, powołując się na taki błąd organu rentowego, albowiem w rozpoznawanej sprawie ubezpieczony takiego zarzutu nie podnosił.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego mocy art. 477¹⁴ §1 kpc, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

SSO Janina Kościelniak